

**Vyhodnotenie anonymného dotazníkového prieskumu o kvalite výučby a o učiteľoch
v rámci doktorandského štúdia v akademickom roku 2020/2021
na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnickej fakulte**

Počas akademického roka 2020/2021 fakulta realizovala dotazníkový prieskum medzi študentami doktorandského študijného programu o kvalite výučby. Prieskum sa realizoval počas prvých dvoch týždňov mesiaca máj 2021. Dotazník bol koncipovaný po predchádzajúcom vyjadrení komisie akademického senátu pre vzdelávaciu činnosť na jej zasadnutí dňa 21.4.2021. Rovnako, komisia vyhodnotila obdržané dotazníky, pričom k tomu spracovala správu zo dňa 24.5.2021. Vyhodnotenie dotazníkov bolo predmetom prerokovania aj akademického senátu fakulty na zasadnutí dňa 20.9.2021. A napokon vyhodnotenie dotazníkov bolo predmetom rokovania aj jednotlivých rád doktorandských študijných programov realizovaných na fakulte, a to dňa 23.9.2021.

Študenti sa v rámci dotazníkov vyjadrovali k nasledovným okruhom:

- 1. Hodnotenie učiteľov vyučujúcich v rámci študijného programu (zohľadňuje sa najmä pripravenosť učiteľa, zrozumiteľnosť, využívanie inovatívnych metód výučby, objektivnosť hodnotenia, jeho dostupnosť, ochota poradiť).**
- 2. Slovné hodnotenie (k okruhu č. 1).**
- 3. Hodnotenie povinných predmetov v študijnom programe (zohľadňuje sa najmä náročnosť predmetu, relevantnosť preberanej matérie, využívanie inovatívnych metód výučby, zaujímavosť preberanej matérie, zabezpečenie predmetu učebnicami a učebnými textami, dostupnosť literatúry).**
- 4. Hodnotenie povinne voliteľných predmetov v študijnom programe (zohľadňuje sa najmä náročnosť predmetu, relevantnosť preberanej matérie, využívanie inovatívnych metód výučby, zaujímavosť preberanej matérie, zabezpečenie predmetu učebnicami a učebnými textami, dostupnosť literatúry).**
- 5. Hodnotenie výberových predmetov v študijnom programe (zohľadňuje sa najmä náročnosť predmetu, relevantnosť preberanej matérie, využívanie inovatívnych metód výučby, zaujímavosť preberanej matérie, zabezpečenie predmetu učebnicami a učebnými textami, dostupnosť literatúry).**
- 6. Do akej miery zodpovedá celková skladba predmetov v rámci daného študijného programu očakávaným zručnostiam, schopnostiam a kompetenciám, ktoré má mať absolvent tohto študijného programu? (zodpovedá v najmenšej miere je 1 a zodpovedá v najväčšej miere je 5).**
- 7. Slovné hodnotenie (k okruhu č. 6).**
- 8. Ohodnoťte, do akej miery Váš školiteľ spĺňa uvedené charakteristiky.**
- 9. Slovné hodnotenie (k okruhu č. 8).**
- 10. Ohodnoťte, do akej miery máte zabezpečené uvedené podmienky pre uskutočňovanie Vášho výskumu v rámci zamerania témy Vašej dizertačnej práce (doktorandi v externej forme nehodnotia tie podmienky, ktoré sa ich netýkajú).**
- 11. Slovné hodnotenie (k okruhu č. 10).**
- 12. Zhodnoťte, ako prebiehalo dištančné vzdelávanie počas mimoriadnej situácie vzhľadom na uvádzané atribúty.**
- 13. Slovné hodnotenie (k okruhu č. 12).**

Na dotazníkovom prieskume sa zúčastnili študenti za jednotlivé študijné programy nasledovne:

- Obchodné a finančné právo: 9 odpovedí;
- Občianske právo: 7 odpovedí;
- Teória a dejiny štátu a práva: 6 odpovedí;
- Medzinárodné právo: 3 odpovede;
- Trestné právo: 7 odpovedí.

Odpovede na jednotlivé otázky boli vyhodnotené nasledovne:

Ad 1.) a 2.) Hodnotenie učiteľov vyučujúcich v rámci študijného programu (na stupnici) a slovné hodnotenie.

V rámci odpovede na túto otázku prevažovalo pozitívne hodnotenie "dobré" alebo "skoro dobré". Hodnotenie inými stupňami bolo skôr výnimočné, aj to len v dvoch ŠP (Obchodné a finančné právo, Občianske právo). Slovné hodnotenie bolo skôr vzácnosťou, no napriek tomu prevahu mali pozitívne slovné hodnotenia. Respondenti oceňovali napríklad prínosnosť diskusie v rámci vyučovaných predmetov, ochotu pedagógov poradiť, objektivnosť, komunikáciu a ľudský prístup. Dištančný spôsob výučby bol hodnotený pozitívne, ocenené boli snahy niektorých vyučujúcich o zabezpečenie prezenčnej výučby v čase pandemickej situácie. Nedostatky boli vytknuté v súvislosti s absenciou výučby a nedostatočne zvládnutej organizácie výučby vybraných predmetov (Občianske právo).

Ad 3.), 4.) a 5.) Hodnotenie povinných predmetov, povinne voliteľných predmetov a výberových predmetov v študijnom programe.

Pokiaľ ide o povinné predmety, prevažovalo hodnotenie "dobré" alebo "skoro dobré". Iné hodnotenia boli skôr ojedinelé. Vo väčšej miere sa všetky stupne hodnotenia vyskytovali len v rámci ŠP Občianske právo, a to aj v podobe slovných hodnotení. Poukazovalo sa na fakt, že podstatná časť výučby vôbec neprebehla a tiež napríklad na absenciu akéhokoľvek kontaktu s vyučujúcim.

Pokiaľ ide o povinne voliteľné predmety, prevažovalo hodnotenie „dobré“. Iné hodnotenia boli skôr ojedinelé. Všetky stupne hodnotenia sa vyskytli v ŠP Obchodné a finančné právo a taktiež v ŠP Občianske právo (tu konkrétne vo vzťahu k predmetu Kriminológia, pričom pre objektivitu a komplexnosť je potrebné dodať, že v hodnotenom AR ani v predchádzajúcich dvoch AR si žiadny študent zo ŠP Občianske právo povinne voliteľný predmet Kriminológia nezvolil).

Pokiaľ ide o výberové predmety prevažovalo vo všetkých ŠP hodnotenie "dobré", v rámci ŠP Medzinárodné právo boli všetky predmety hodnotené ako „priemerné“.

Ad 6.) a 7.) Do akej miery zodpovedá celková skladba predmetov v rámci daného študijného programu očakávaným zručnostiam, schopnostiam a kompetenciám, ktoré má mať absolvent tohto študijného programu (na stupnici) a slovné hodnotenie.

Odpovede na túto otázku boli značne variabilné. Kompatibilita celkovej skladby predmetov v rámci jednotlivých študijných programov a očakávaných zručností, schopností a kompetencií bola objektivizovaná v rámci jednotlivých ŠP nasledovnými hodnotami:

- Obchodné a finančné právo: 3,88
- Občianske právo: 3
- Teória a dejiny štátu a práva: 4,5
- Medzinárodné právo: 3
- Trestné právo: 4,2

Slovné hodnotenia boli pomerne vzácne. V rámci slovného hodnotenia sa zo strany adresátov prieskumu vytykala absencia projektovej prípravy, výučby v oblasti práce s databázami a nedostatočná orientácia na osvojovanie legislatívy. Predmety v ŠP Teória a dejiny štátu a práva by mali byť viac vedecky zamerané, nemali by opakovať materiál z nižších stupňov. Obdobný postreh bol formulovaný aj vo vzťahu k niektorým ďalším študijným programom. V ŠP Trestné právo sa formulovala potreba posilniť oblasť písania vedeckých článkov a používania zdrojov. Pokiaľ ide o nedostatky výučbového

procesu v ŠP Občianske právo, opätovne sa upriamila pozornosť na nedostatok reálnej výučby v komparácii so stanoveným rozvrhom hodín. Súčasne sa poukázalo na skutočnosť, že výučba, ktorá prebehla, sa obmedzila len na zadanie témy seminárnej práce.

Ad 8.) a 9.) Ohodnoťte, do akej miery Váš školiteľ spĺňa uvedené charakteristiky (na stupnici) a slovné hodnotenie.

V rámci zodpovedania tejto otázky sa hodnotilo viacero kritérií: dostupnosť školiteľa, odbornosť školiteľa, frekvencia vedenia konzultácií so školiteľom, ochota školiteľa poradiť, snaha školiteľa zapájať doktoranda do pedagogického procesu. Prevažovali pozitívne hodnotenia „dobré“, pri žiadnom zo ŠP (s výnimkou ŠP Občianske právo), sa nevyskytlo horšie ako priemerné ohodnotenie. V rámci slovných hodnotení bola komunikácia so školiteľom hodnotená kladne. Poukazovalo sa na skutočnosť, že aj napriek pandemickej situácii boli školitelia respondentom prístupní alternatívnymi formami. Komplexne a všeobecne možno poukázať na spokojnosť doktorandov s charakteristikami školiteľov.

Ad 10.) a 11.) Ohodnoťte, do akej miery máte zabezpečené uvedené podmienky pre uskutočňovanie Vášho výskumu v rámci zamerania témy Vašej dizertačnej práce (na stupnici) a slovné hodnotenie.

V rámci jednotlivých položiek prevažovali aj pri tejto otázke pozitívne hodnotenia „dobré“ alebo „skoro dobré“. Výnimku predstavujú položky: prístup k elektronickým informačným zdrojom, prístup k výpočtovej technike, zabezpečenie kancelárskymi potrebami (iba ŠP Občianske právo), ktoré boli takmer vo všetkých ŠP hodnotené skôr negatívne. Z komplexného hľadiska boli podmienky pre uskutočňovanie výskumu v rámci zamerania témy dizertačnej práce hodnotené na dobrej úrovni. Návrhy do budúcnosti sa obmedzili jednak na všeobecné postuláty o možnostiach zlepšovania, jednak na konkrétnosti, napríklad v súvislosti s vybavením fakultnej knižnice. Aj v rámci tejto otázky sa poukazovalo na dopady pandémie koronavírusu s uvedením toho, že fakulta za túto situáciu nenesie žiadnu zodpovednosť. Ojedinele sa vyskytli názory o nedostatočnosti zapájania do výučby, opätovne však oslabené konštatáciou relevantných skutočností (napríklad pandémie koronavírusu, skutočnosť, že doktorand je študentom prvého ročníka).

Ad 12.) a 13.) Zhodnoťte, ako prebiehalo dištančné vzdelávanie počas mimoriadnej situácie vzhľadom na uvádzané atribúty (na stupnici) a slovné hodnotenie.

V odpovediach na danú otázku prevažovalo v rámci jednotlivých ŠP hodnotenie „dobré“. Iné stupne hodnotenia sa vyskytli v ŠP Trestné právo (len v jednom prípade komunikácia so školiteľom „skoro zlá“); všetky stupne hodnotenia sa vyskytli v ŠP Občianske právo. Výhrada bola vznesená len vo vzťahu k využívaniu elektronických informačných zdrojov poskytovaných fakultou v pandemickom období. Slovné hodnotenia mali pozitívny charakter.

Podnety uvedené v dotazníkoch boli aj inšpiráciou pre úpravy študijných programov v rámci procesu zosúladovania so štandardmi SAAVŠ, najmä v rozsahu posilňovania vedeckého zamerania programu, výučby ohľadom legislatívy, projektov a grantov, vyhľadávania zdrojov a písania vedeckých prác.